

In deze harmonische en rhythmische versmelting van vocale voordracht en orgelbegeleiding ligt een der voornaamste karakteristieken van onze harmonisatie. Deze versmelting te verwezenlijken, zonder te vervallen in onnatuurlijke verwickelingen, en met waarborg van een alleszins gemakkelijk orgelspel, hebben we slechts bereikt door de vele mogelijkheden van het harmonisch en contrapuntisch arsenaal, in innige verhouding echter tot de eigen harmonie der oude kerktoneaarden.

Zoo doet zich onze harmonisatie voor als een voor de gregoriaansche melodie gesneden kleed, en niet meer als een losse mantel die het gregoriaansch lichaam negeert of verkeerd aflijnt.

Deze harmonisch rhythmische bewerking was wel de meest delicate van alle. De veelvuldige groote en kleine problemen hieraan verbonden, en die telkens op gunstige wijze moesten worden opgelost, gaven ons meer dan ooit de overtuiging, dat een onberispelijke gregoriaansche harmonisatie bezwaarlijk kan worden geïmproviseerd, welke de bevoegdheid ook zij van den organist of van den harmonist.

We vertrouwen dat onze begeleiding nog vollediger zal worden begrepen naar gelang ze wordt bestudeerd en ontleed zoowel

- 1) van gregoriaansch melodisch-rhythmisch standpunt uit, als
- 2) op voet van den « harmonischen ondergrond ».

1) Van « gregoriaansch melodisch-rhythmisch » standpunt uit, met het oog :

- a) op de algemeene opvatting van de melodie ;
- b) op de wijze waarop de groote melodische « arsis » en « thesis », door een hieraan beantwoordende spanning et ontspanning in de begeleiding werd ingevolgd ;
- c) op de juiste plaats gegeven aan de akkoorden, en aan iedere beweging in de tusschenstemmen, namelijk : op de accentlettergrepen, en op de eerste noot der groepen ;
- d) op de speciale behandeling van pressus, quilisma, salicus, mora vocis, enz., enz...

2) Op voet van den « harmonischen ondergrond » met het oog :

- a) op den rijkdom ervan eenerzijds.
- b) op den eenvoud der practische uitvoering anderzijds.

Ter verklaring zijn we zoo vrij de bijzondere aandacht der gregoriaansche musici te vestigen op de door ons gegeven oplossing aan een aantal typische gregoriaansche wendingen, en aan het rhythmisch voordeel hieraan verbonden, namelijk en onder meer deze :

1) als de accentlettergreep, slechts door een « enkele » noot gereleveerd in de melodie, gevolgd wordt door een « groep » op « volgende » lettergreep. Men houde hier op het oog hoe we er naar streefden om, zonder overlading, een soepele onderlijning te geven aan de accentlettergreep, en tevens aan de eerste noot van de melodische groep.

Nota : Wanneer echter de toepassing van beide accenten om bijzondere redenen minder dankbaar kan verwezenlijkt. wordt — in principie — de voorkeur gegeven aan de